

PRESUDA SUDA

18. listopada 1979.

U predmetu 125/78,

GEMA, GESELLSCHAFT FÜR MUSIKALISCHE AUFFÜHRUNGS- UND MECHANISCHE VERVIELFÄLTIGUNGSRECHTE, Herzog-Wilhelm-Strasse 29, München, koji zastupa Ernest Arendt, član odvjetničke komore u Luxembourgu, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu, u uredu E. Arendta,

tužitelj,

protiv

Komisije Europskih zajednica, koju zastupa njezin pravni savjetnik Erich Zimmerman, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu, u uredu pravnog savjetnika Komisije, Marija Cervina, zgrada Jean Monnet, plateau du Kirchberg,

tuženik,

koju podupiru

COMPAGNIE LUXEMBOURGEOISE DE TÉLÉDIFFUSION SA, koji zastupa njegov glavni direktor, dr. Gustave Graas, Villa Louvigny, Parc Municipal, Luxembourg, uz asistenciju profesora Arveda Deringera, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu, u uredu Jacquesa Loescha, 2 rue Goethe, Luxembourg,

i

RADIO MUSIC INTERNATIONAL SARL, koji zastupa njegov glavni direktor, dr. Gustave Graas, uz asistenciju profesora Arveda Deringera, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu, u uredu Jacquesa Loescha,

intervenijenti,

povodom zahtjeva u vezi s propustom tuženika da doneše odluku o zahtjevu tužitelja na temelju članka 3. stavka 2. točke b) Uredbe br. 17 od 6. veljače 1962., Prve uredbe o provedbi članaka 85. i 86. Ugovora (SL 13., str. 204.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 8., svezak 3., str. 3.),

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, A. O'Keeffe i A. Touffait, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Mackenzie Stuart i G. Bosco, suci,

nezavisni odvjetnik: F. Capotorti,

tajnik: A. Van Houtte,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Spor u ovom postupku proizlazi iz dopisa od 23. srpnja 1971. kojim se tužitelj – Gema, njemačko društvo za autorska prava – obratio Komisiji na temelju članka 3. stavka 2. točke b) Uredbe br. 17 od 6. veljače 1962., Prve uredbe o provedbi članaka 85. i 86. Ugovora (SL 13., str. 204.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 8., svezak 3., str. 3.), kako bi se utvrdilo postojanje povreda pravila o tržišnom natjecanju, propisanih u člancima 85. i 86. Ugovora o EEZ-u, koje su počinili Compagnie luxembourgeoise de telediffusion (u dalnjem tekstu: Radio Luxembourg), njegova podružnica Radio Music International (u dalnjem tekstu: RMI), oba poduzetnika sa sjedištem u Luxembourgu, te Radio Télé Music (u dalnjem tekstu: RTM) sa sjedištem u Berlin-Wilmersdorfu.
- 2 Prema toj pritužbi Radio Luxembourg je, uz RMI kao posrednika, s nakladnicima zabavne glazbe koji imaju sjedište u Saveznoj Republici Njemačkoj i tamo obavljaju svoje poslovanje, sklopio ugovore prema kojima RMI prima polovicu naknada za autorska prava za izvođenje glazbenih djela koja je zajednički objavio s navedenim nakladnicima, u zamjenu za učestalo emitiranje tih skladbi na njemačkom jeziku na Radio Luxembourgu u razdobljima najveće slušanosti. Takvo postupanje imalo bi za posljedicu pribavljanje prekomjernih tantijema Radio Luxembourgu, kao članu GEMA-e. Budući da tužitelj, koji je jedino društvo za zaštitu autorskih prava u Saveznoj Republici Njemačkoj, treba raspodijeliti sve tantijeme koje primi na temelju fiksnog ključa raspodjele, posljedica navedenog postupanja stavljanje je u nepovoljan položaj drugih nakladnika zabavne glazbe koji su također članovi društva koje je tužitelj u ovom predmetu.
- 3 Komisija je postupila po pritužbi podnositelja zahtjeva, u skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe br. 17, tako što je trima gore navedenim društvima dopisom od 23. siječnja 1974. poslala obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama. Komisija je 23. travnja 1974. saslušala stranke, ali nije izvijestila tužitelja o dalnjem tijeku postupka.
- 4 Dopisom od 31. siječnja 1978. tužitelj je pozvao Komisiju da donese „službenu odluku o predmetu” u roku od dva mjeseca, a u protivnom će protiv Komisije podnijeti tužbu zbog propusta u skladu s člankom 175. Ugovora.
- 5 Komisija je odgovorila dopisom od 22. ožujka 1978., u kojemu je ocijenila da „najnovije informacije” kojima raspolaze ne opravdavaju prihvaćanje pritužbe podnositelja zahtjeva kojom se traži donošenje odluke o utvrđenju zlouporabe vladajućeg položaja Radio Luxembourga i drugih gore navedenih poduzetnika. Komisija je s obzirom na nedavni razvoj događaja smatrala dvojbenim može li se uvjerljivo dokazati da Radio Luxembourg zauzima vladajući položaj na znatnom dijelu zajedničkog tržišta i da zlorabi takav položaj. Nakon podrobnog navođenja razloga za

takvo mišljenje, Komisija je zaključila kako odluka na temelju članka 86. Ugovora ne bi bila opravdana. U skladu s člankom 6. Uredbe Komisije br. 99/63 od 25. srpnja 1963. o raspravama predviđenima u članku 19. stavcima 1. i 2. Uredbe Vijeća br. 17 (SL od 20. kolovoza 1963., str. 2268.), Komisija je tužitelju pružila mogućnost podnošenja eventualnih očitovanja u roku od dva mjeseca od primitka „ovog stajališta”.

- 6 Komisija je u navedenom dopisu također izrazila mišljenje da društva za zaštitu autorskih prava raspolažu drugim načinima zaštite od narušavanjâ tržišnog natjecanja proizišlih iz postupanja određenih društava za radijsko emitiranje koja daju prednost emitiranju zabavne glazbe na koju imaju određena prava vlasništva. Komisija je tužitelju predložila da o toj temi održi sastanak s njezinim službenicima. Tijekom tih sastanaka, koji su se odvijali 14. travnja 1978. i koji su, prema tužitelju, obuhvatili sve što je Komisija iznijela u svojem dopisu od 22. ožujka 1978., Komisija je iznijela prijedloge, uključujući osobito izmjenu statuta GEMA-e, kako bi spriječila postupanje Radio Luxembourga koje se sastoji od zajedničkog nakladništva. Međutim, teleks porukom od 28. travnja 1978. tužitelj je obavijestio Komisiju kako njezine prijedloge smatra neostvarivima.
- 7 Tužitelj je 31. svibnja 1978. podnio tužbu na temelju članka 175. Ugovora kako bi utvrdio nezakonitost nepostupanja Komisije te kako bi joj se naložilo da donese službenu odluku u okviru postupka pokrenutog 1971. slijedom pritužbe tužitelja odnosno, ovisno o slučaju, da obavijesti tužitelja o okončanju postupka u skladu s člankom 6. Uredbe br. 99/63. Tužitelj tvrdi da dopisom od 22. ožujka 1978. Komisija nije ispunila obveze koje ima na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe br. 17 jer tužitelj „ima pravo...na to da...Komisija nastavi postupak pokrenut protiv Radio Luxembourg-a, utvrdi postojanje povrede i propiše mjere potrebne za njezino okončanje”.
- 8 Rješenjem od 17. siječnja 1979. Sud je dopustio Radio Luxembourg-u i RMI-u da interveniraju u prilog zahtjevu Komisije.
- 9 Tužitelj je 19. ožujka 1979. podredno podnio dodatne zahtjeve kojima je na temelju članka 173. stavka 2. Ugovora tražio, ako bi Sud zaključio da je tužba zbog propusta nedopuštena, poništenje odluke – sadržane u dopisu Komisije od 22. ožujka 1978. – da se ne nastavlja postupak pokrenut protiv Radio Luxembourg-a.

Dopuštenost

- 10 Komisija pobija dopuštenost tužbe zbog propusta jer nisu ispunjeni uvjeti za primjenu članka 175.
- 11 Napominjući da je u skladu s člankom 175. stavkom 2. tužba dopuštena samo ako nakon isteka roka od dva mjeseca od primitka poziva za djelovanje nije „zauzela stajalište”, Komisija tvrdi da u ovom slučaju nema propusta jer njezin dopis od 22. ožujka 1978. predstavlja zauzimanje stajališta u smislu članka 175. Taj navod, pak, pobija tužitelj koji tvrdi, kao prvo, da je dopis od 22. ožujka čisto privremene prirode i, kao drugo, da kao privatni tužitelj koji podnosi tužbu na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe br. 17 ima pravo na „odluku” u smislu članka 189. Ugovora. Komisija nadalje tvrdi – s obzirom na to da odluka koju zahtijeva tužitelj nije mogla biti upućena njemu, nego samo poduzetnicima čije se postupanje dovodi u pitanje u pritužbi – tužitelj ne ulazi u

kategoriju fizičkih ili pravnih osoba koje se, u skladu s člankom 175. trećim stavkom, smiju obratiti Sudu.

- 12 Komisija također pobija dopuštenost podrednog zahtjeva tužitelja. Tužitelj taj podredni zahtjev temelji na članku 42. stavku 2. Poslovnika, prema kojemu je „isticanje novih tužbenih razloga tijekom postupka” zabranjeno osim ako se oni „ne temelje na pravnim ili činjeničnim pitanjima za koja se saznalo tijekom pisanog postupka”. Međutim, Komisija tvrdi kako taj zahtjev ne iznosi nikakve nove tužbene razloge, već nove zahtjeve. U svakom slučaju, zahtjev je nedopušten jer je podnesen nakon isteka roka propisanog u posljednjem stavku članka 173.
- 13 Stoga je potrebno ispitati dopuštenost kako tužbe zbog propusta, tako i podrednog zahtjeva.

A – Tužba zbog propusta

- 14 Naprije valja odlučiti je li dopis od 22. ožujka 1978. „zauzimanje stajališta” u smislu članka 175. drugog stavka. U tu svrhu prvo treba razmotriti obveze Komisije u okviru postupka uvedenog Uredbom br. 17/62 i dopunjenoj Uredbom br. 99/63 s ciljem utvrđenja mogućih povreda članaka 85. i 86. Ugovora.
- 15 Članak 3. Uredbe br. 17 predviđa osobito sljedeće:
- „1. Ako Komisija, na temelju zahtjeva ili po službenoj dužnosti, utvrdi postojanje povrede članka 85. ili članka 86. Ugovora, može od predmetnih poduzetnika ili udruženja poduzetnika zahtijevati okončanje te povrede.
  2. Pravo na podnošenje zahtjeva imaju:
    - a) države članice;
    - b) fizičke ili pravne osobe koje ističu opravdani interes.” [neslužbeni prijevod]

- 16 Članak 6. Uredbe br. 99/63 predviđa:

„Ako Komisija, po primitku zahtjeva u skladu s člankom 3. stavkom 2. Uredbe br. 17, smatra da prema informacijama kojima raspolaze nema dostatne osnove za odobrenje zahtjeva, podnositelje zahtjeva obavješćuje o razlozima i određuje im rok za podnošenje eventualnih primjedbi u pisanom obliku.” [neslužbeni prijevod]

- 17 Kao što proizlazi iz izričaja „... podnositelje zahtjeva obavješćuje o razlozima”, obavijest iz članka 6. Uredbe br. 99/63 samo nastoji osigurati da tužitelj u smislu članka 3. stavka 2. točke b) Uredbe br. 17 bude informiran o razlozima koji su Komisiju naveli na zaključak da na temelju informacija pribavljenih tijekom istražnog postupka nema dostatne osnove za odobrenje zahtjeva. Takva obavijest podrazumijeva prekid postupka, no ne sprječava Komisiju da ponovno otvoriti predmet ako to smatra korisnim, osobito ako, u roku koji je Komisija u tu svrhu odredila u skladu s odredbama članka 6., tužitelj iznese nove pravne ili činjenične okolnosti. Stoga se argument tužitelja, prema kojem podnositelj zahtjeva podnesenog na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe

br. 17 ima pravo od Komisije ishoditi odluku o postojanju navodne povrede u smislu članka 189. Ugovora, ne može prihvati.

- 18 Štoviše, čak i uz pretpostavku da je takva obavijest po svojoj prirodi odluka u smislu članka 189. Ugovora te da se stoga može pobiti na temelju članka 173. Ugovora, to nikako ne znači da tužitelj u smislu članka 3. stavka 2. Uredbe br. 17 ima pravo zahtijevati od Komisije konačnu odluku u pogledu postojanja ili nepostojanja navodne povrede. Komisija zapravo ni u kojem slučaju ne može biti obvezna nastaviti postupak do faze konačne odluke. Tumačenje koje iznosi tužitelj oduzelo bi svaki smisao članku 3. Uredbe br. 17, koji u određenim okolnostima Komisiji daje mogućnost nedonošenja odluke kojom predmetnim poduzetnicima nalaže okončanje utvrđene povrede. Prema tome, iz prirode postupka utvrđivanja povrede propisanog u članku 3. uredbe slijedi da je neprihvatljivo da fizička ili pravna osoba koja je na temelju članka 3. stavka 2. točke b) uredbe zatražila od Komisije da utvrdi navedenu povedu ima pravo zahtijevati konačnu odluku o postupku koji je Komisija pokrenula na temelju njezinog zahtjeva.
- 19 Što se tiče dopisa od 22. ožujka 1978., valja primijetiti da je Komisija obavijestila tužitelja o svojem stajalištu da odluka na temelju članka 86. Ugovora nije opravdana te je iznijela činjenice i razloge na kojima se to mišljenje temelji. Osim toga, u skladu s odredbama članka 6. gore navedene Uredbe br. 99/63, odredila je rok od dva mjeseca u kojem tužitelj može podnijeti sva eventualna pisana očitovanja.
- 20 Slijedi da je Komisija postupala u skladu s gore navedenim odredbama članka 6. Uredbe br. 99/63 kad je obavijestila tužitelja o ishodu postupka i o razlozima za prekid ispitivanja njegove pritužbe. Valja dodati da iz dopisa, koji je sastavljen od dva zasebna odjeljka, proizlazi da je prijedlog Komisije za razgovore s tužiteljem radi ispitivanja drugih prikladnih metoda za otklanjanje posljedica postupanja koje potonji osporava izvan okvira postupka kojim se utvrđuje povreda pravila o tržišnom natjecanju, a koji je Komisija pokrenula slijedom podnošenja prvobitne pritužbe. Suprotno argumentaciji koju iznosi tužitelj, taj prijedlog stoga ne može dopisu dati privremeni karakter.
- 21 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je Komisija, odgovarajući dopisom od 22. ožujka 1978., koji je bio u skladu s uvjetima iz članka 6. Uredbe br. 99/63, na tužiteljevo pismo opomene od 31. siječnja 1978., tužitelju uputila akt koji predstavlja stajalište u smislu članka 175. stavka 2. Ugovora.
- 22 Iz toga proizlazi da u ovom slučaju Komisija nije propustila odgovoriti na zahtjev tužitelja te da okolnosti iz članka 175. ne postoje.
- 23 Tužbu zbog propusta stoga valja odbiti kao nedopuštenu.

B – Tužba za poništenje

- 24 Kao što je prethodno navedeno, tužitelj je 19. ožujka 1979. podnio dodatne zahtjeve tražeći poništenje „odluke da se neće dalje voditi postupak pokrenut protiv Radio Luxembourga, koja je sadržana u dopisu Komisije tužitelju od 22. ožujka 1978. (članak 173. drugi stavak Ugovora o EEZ-u)”. U prilog svojem zahtjevu, tužitelj navodi da se on temelji na istim činjenicama koje su već spomenute u svrhu tužbe zbog propusta. Tužitelj također tvrdi da je njegov zahtjev iznošenje novog razloga koji se temelji na

pravnim pitanjima za koja se saznalo tek krajem pisanog postupka te da je stoga dopušten na temelju članka 42. stavka 2. točke 1. Poslovnika.

- 25 Pravno pitanje koje tužitelj spominje komunikacija je u kojoj mu je 20. veljače 1979. izneseno obrazloženje presude koju je Bundesgerichtshof donio 12. prosinca 1978. u postupku između tužitelja, s jedne strane, i Radio Luxembourga, RMI-a i RTM-a, s druge strane, u vezi s istim činjenicama na kojima se temelji postupak koji je Komisija pokrenula protiv tih društava. Iz te je presude razvidno kako Bundesgerichtshof među ostalim tvrdi da je Komisija odustala od dalnjeg vođenja tog postupka. Prema navodima tužitelja, Bundesgerichtshof je dopis Komisije od 22. ožujka 1978. smatrao odlukom kojom se postupak okončava. Tužitelj je podnio podredni zahtjev u slučaju da je Sud istoga mišljenja.
- 26 Članak 42. stavak 2. podstavak 1. Poslovnika navodi da je „tijekom postupka zabranjeno iznositi nove razloge, osim ako se ne temelje na pravnim ili činjeničnim pitanjima za koja se saznalo tijekom pisanog postupka“. Ova odredba, dakle, u iznimnim okolnostima tužitelju dozvoljava iznošenje novih razloga u potporu zahtjevima navedenim u dokumentu o pokretanju postupka. Njome se ni na koji način ne predviđa mogućnost da tužitelj uvede nove zahtjeve, a kamoli da tužbu zbog propusta preoblikuje u tužbu za poništenje. U ovom se predmetu navodi u prvobitnom zahtjevu temelje na članku 175. Ugovora, dok se oni u dodatnom zahtjevu pozivaju na postojanje akta koji se može pobijati na temelju članka 173. Tužitelj se stoga ne može oslanjati na gore spomenute odredbe kako bi dokazao dopuštenost svojeg zahtjeva za poništenje bilo koje odluke sadržane u dopisu Komisije od 22. ožujka 1978.
- 27 Podredni zahtjev za poništenje stoga valja odbiti kao nedopušten.

Troškovi

- 28 U skladu s člankom 69. stavkom 2. Poslovnika, stranci koja ne uspije u postupku nalaže se snošenje troškova.
- 29 Budući da tužitelj nije uspio u svojim zahtjevima, valja mu naložiti snošenje troškova osim onih koji su mogli nastati zbog intervencije Radio Luxembourga i RMI-a, a koji se, u skladu s člankom 69. stavkom 3. Poslovnika, nadoknađuju na način da tužitelj i intervenijenti snose vlastite troškove, budući da potonji nisu dostavili nikakva pisana ili usmena očitovanja.

Slijedom navedenog,

SUD

proglašava i presuđuje:

- 1. Tužba se odbija kao nedopuštena.**
- 2. Tužitelju se nalaže snošenje troškova, uz iznimku troškova koji su mogli nastati zbog intervencije, a koji se nadoknađuju na način da tužitelj i intervenijenti snose vlastite troškove.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 18. listopada 1979.

[Potpisi]

RADNI PRIJEVOD